

พรรคการเมืองไทย

ว่าด้วยเรื่อง อำนาจและผลประโยชน์ ของการจัดตั้งพรรคการเมืองไทย¹

Thai Political Party: Power, Political Interest and Foundation

รวบรวมโดย อัมพล มีโพธิ์

นิสิตปีที่ ๑ สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

พรรคการเมืองจะมีปัจจัยที่จะทำให้เกิดการรวมตัวกันได้ 3 ทางคือ กำหนดเพื่อสนับสนุนผู้นำทางการเมือง กำหนดเพื่ออาศัยอุดมการณ์ กำหนดโดยใช้ผลประโยชน์ร่วมกัน โดยจะยกตัวอย่างพรรคการเมืองที่สำคัญๆ ดังนี้

1. พรรคประชาธิปัตย์ เกิดจากการรวมตัวกันของ 2 พรรคการเมือง คือ พรรคก้าวหน้า โดยมีหม่อมหลวงราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นหัวหน้าพรรค และพรรคประชาธิปัตย์ โดยมี ดร.โชติ คุ่มพันธ์ เป็นหัวหน้าพรรค ทั้ง 2 พรรครวมตัวกันเพื่อสนับสนุนนายควง อภัยวงศ์ แล้วได้จัดตั้งพรรคประชาธิปัตย์ขึ้นมา ในวันที่ 5

¹ เป็นรายงานส่วนหนึ่งประกอบการเรียนวิชา หลักรัฐศาสตร์ ผู้รับผิดชอบรายวิชา คือ ดร.ทิวากร แก้วมณี

2. **พรรคไทยรักไทย** เกิดจากความต้องการมีอำนาจทางการเมือง และสร้างพรรคการเมืองที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของคนทุกกลุ่ม ประกอบกับการรวมกลุ่มของนักธุรกิจเพื่อปกป้องผลประโยชน์ กลุ่มบวกกับการรวมตัวกับกลุ่มการเมืองย่อย เพื่อสร้างพรรคให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเมือง และนำการบริหารแบบเอกชนมาประยุกต์ใช้ในทางการเมือง ประกอบไปด้วยพรรครวมรัฐบาล 4 พรรคด้วยกันคือ พรรคเสรีธรรม พรรคความหวังใหม่ พรรคชาติพัฒนา และพรรคถิ่นไทย จัดทะเบียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2541 นำโดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

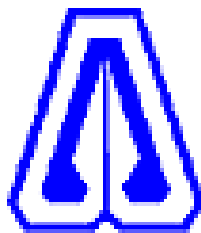

3. **พรรคชาติไทย** เกิดจากการรวมตัวและรวมมือจากบุคคลที่สูญเสียอำนาจทางการเมือง ในการยึดอำนาจของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ กลุ่มบุคคลเหล่านี้เคยสนับสนุน จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ในการรวมตัวกันครั้งนี้โดนอาศัยลักษณะหรือเงื่อนไข ของการมีผลประโยชน์ร่วมทางธุรกิจการค้า

และอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ และยังมีการรวมตัวที่มีความสัมพันธ์ และเพื่อนายทหารมากมาย โดยมีพลตรีประมาณ อติเรกสาร เป็นหัวหน้าพรรค จดทะเบียนพรรคในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2517

4. **พรรคความหวังใหม่** ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2533 โดยมี พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นหัวหน้าพรรค ร่วมด้วยนักการเมืองที่มีชื่อเสียงมากมาย พรรคความหวังใหม่ เป็นหนึ่งในบรรดา 4 พรรคการเมือง ที่เรียกกันในช่วงเวลานั้นว่า พรรคเทพ ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่ร่วมกันคัดค้าน การขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พล.อ.สุจินดา คราประยูร เกิดขึ้นจากความต้องการมีอำนาจทางการเมืองของผู้นำพรรค จึงตั้งพรรคขึ้นเพื่อหวังจะเป็นตัวแทนของประชาชนในระดับล่าง ประกอบกับสถานการณ์ทางการเมืองยุคนั้นที่มีการรวบรวมพรรคย่อย ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้ฐานเสียงมั่นคง พรรคความหวังใหม่จึงใช้วิธีการเดียวกัน โดยรวมกลุ่มวังน้ำเย็นเข้าพรรค

5. **พรรคพลังธรรม** เกิดจากการรวมตัวกันของผู้สนับสนุนก่อตั้งพรรคขึ้น โดยมีกลุ่มญาติธรรมชาวอีสาน กลุ่มบุคคลในวงการอาชีพที่มีฐานะทางสังคม อยู่ในระดับผู้นำชุมชน และกลุ่มทหารยังเดีร์ก

ทั้ง 3 กลุ่มนี้ล้วนมีความสัมพันธ์ และสนับสนุนใกล้ชิด พลตรีจำลอง ศรีเมือง ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคพลังธรรมด้วยกันทั้งนั้น จดทะเบียนพรรคในวันที่ 9 มิถุนายน 2531

6. พรรคเอกภาพ เกิดจากการรวมตัวกันของ 4 พรรคการเมือง คือ พรรคประชาชน มีนายเฉลิมพันธ์ ศรีวิกรม์ เป็นหัวหน้าพรรค พรรคกิจประชาคม มีนายบุญชู โรจนเสถียร เป็นหัวหน้าพรรค พรรครวมไทย มีนายณรงค์ วงศ์วรรณ เป็นหัวหน้าพรรค และพรรคก้าวหน้า มีนายอุทัย พิมพ์ใจชน เป็นหัวหน้าพรรค ทั้ง 4 พรรคนี้รวมตัวกัน เพื่อใช้อำนาจในการต่อรองผลประโยชน์ทางการเมืองของกลุ่มตนเองให้สูงขึ้น โดยมีนายณรงค์ วงศ์วรรณ เป็นหัวหน้าพรรค จดทะเบียนพรรคในวันที่ 18 เมษายน 2532

7. พรรคก้าวหน้า ก่อตั้งโดย ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ร่วมกับคนอื่น ๆ ซึ่งผู้ก่อตั้งเป็นกลุ่มที่ไม่ใช่คนของคณะรัฐมนตรีวันที่ก่อตั้งพรรคก้าวหน้าวันที่ 6 มกราคม พ.ศ.2489 แต่หลังการเลือกตั้งไม่นาน

พรรคก้าวหน้าก็ได้ไปร่วมกับนักการเมือง กลุ่มนายควง อภัยวงศ์ จัดตั้งเป็นพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ.2489 *(โดยมีข้อมูลการจัดตั้งพรรคที่ยังไม่ชัดเจน)

- พรรคมหาชน เป็นพรรคการเมืองไทยที่ก่อตั้งเมื่อปลายปี พ.ศ. 2547 โดยพลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ อดีตเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ พรรคตั้งขึ้นมาเพื่อแข่งชิงฐานเสียงของ พรรคไทยรักไทย ในภาคเหนือ และจะร่วมมือจัดตั้งรัฐบาลกับ พรรคประชาธิปัตย์ ในภายหลัง

- พรรคประชาชนไทย ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2522 โดยมีนายสมัคร สุนทรเวชเป็นหัวหน้า

พรรค เพื่อการเลือกตั้งในวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2522 พรรคประชากรไทย จัดเป็นพรรคการเมืองขนาดเล็ก มีฐานเสียงที่สำคัญอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมีหัวหน้าพรรค คือ นายสุมิตร สุนทรเวช น้องชายของ นายสมัครเป็นหัวหน้าพรรค

10. พรรคพลังประชาชน ที่ก่อตั้งเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 นางสาวสุภาพร เทียนแก้ว เป็นหัวหน้าพรรคช่วงก่อนเข้าร่วมกับพรรคชาติไทย ปัจจุบัน นายสมัคร สุนทรเวช เป็นหัวหน้าพรรค พรรคนี้น่าจะจัดตั้งพรรคขึ้นเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้รัฐบาลชุดนายทักษิณ กลับมามีบทบาททางการเมือง

11. พรรคแผ่นดินไทย จัดตั้ง

เมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ.

2545 นายบุญชูบารมีภณ ชินราช เป็นหัวหน้าพรรค จากคดียุบพรรค ตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พรรคแผ่นดินไทยมีความผิดตามข้อกล่าวหาของอัยการสูงสุดจึงกล่าวได้ว่าเป็นการจัดตั้งเพื่อผลประโยชน์ส่วนบุคคล

12. พรรคศิลปิน ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือน 18 กันยายน พ.ศ. 2550 โดยนายวสันต์ สิทธิเขตต์ และกลุ่มศิลปินไทยส่วนหนึ่ง จำนวน 17 คน มีหัวหน้าพรรคคือ นายวสันต์ สิทธิเขตต์ พรรคศิลปินไม่ได้มุ่งหวังที่จะเข้าร่วมรัฐบาลเพื่อบริหารประเทศ แต่เพื่อสนับสนุนกลุ่มศิลปินของตน

13. พรรคประชากร เป็นพรรคการเมืองที่ก่อตั้งโดยนายเสนาะ เทียนทอง เพื่อที่จะดำเนินงานทางการเมือง หลังลาออกมาจากพรรคไทยรักไทย ตั้งเป็นพรรคเมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2549

14. พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา พรรคการเมืองที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2550 โดยสมาชิกส่วนใหญ่เป็นสมาชิกจากพรรคการเมืองที่เคยมีอยู่แล้ว จัดตั้งเป็นพรรคการเมืองโดยรวม กลุ่มรวมใจไทย เข้ากับพรรคชาติพัฒนา ในวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2550 พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโร ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรค

15. **พรรคมัชฌิมาธิปไตย** เป็นพรรคการเมือง ที่ก่อตั้งโดยกลุ่มมัชฌิมา ซึ่งนำโดยนางอนงค์วรรณ เทพสุทิน (ภรรยา นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) เป็นหัวหน้าพรรค และกลุ่มนายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ อดีตเลขาธิการพรรคประชากรชน มีนโยบายรวม 42 ข้อ โดยนโยบายหลัก ๆ ได้แก่ ขุดบ่อน้ำทั้งประเทศ 9 ล้านบ่อ, ลดค่าโดยสารรถไฟฟ้าตลอดสาย เหลือเพียง 15 บาทเป็นระยะเวลา 10 ปี, ประกันราคาพืชผลทางการเกษตรในราคาที่สูง, เรียงพรีจนถึงปริญญาตรี เป็นต้น

16. **พรรคสหประชาไทย** เป็นพรรคที่เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล มี จอมพลถนอม กิตติขจร เป็นหัวหน้าพรรค เรื่องราวความวุ่นวายคือ จอมพลถนอม กิตติขจรตัดสินใจทำการรัฐประหารตัวเอง ในวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ยึดอำนาจตัวเองเหมือนจอมพล ป. พิบูลสงคราม ที่เคยกระทำในปี พ.ศ. 2494 พร้อมทั้งประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญ, วุฒิสภา, สภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรี, ยกเลิกพรรคการเมืองและประกาศห้ามมั่วสุมทางการเมืองตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป บทบาทของพรรคสหประชาไทยจึง ได้ยุติแต่เพียงเท่านี้

17. **พรรคประชาชน** ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ.2490 โดยมีนายเลียง ไชยกาล เป็นหัวหน้าพรรคประกอบด้วย นักการเมืองกลุ่มหนึ่งซึ่งเคยเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์มาก่อน เหตุที่นายเลียง ไชยกาล ออกมาตั้งพรรคใหม่นั้นเป็นเพราะเกิดการขัดแย้งเรื่องการจัดส่งคนของพรรคประชาธิปัตย์ ความคิดขัดแย้งกับกลุ่มของ ดร.โชติ คุ่มพันธ์ นายเลียง ไชยกาล กับพวกรวม 16 คน จึงออกมาตั้งพรรคใหม่

18. **พรรคชาติพัฒนา** เกิดจากความต้องการมีอำนาจทางการเมืองของกลุ่มเครือญาติและต้องการสนับสนุนผู้นำให้ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ประกอบกับความต้องการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจและการเมือง จึงได้แยกตัวออกมาจากพรรคชาติไทยมาตั้งพรรคใหม่ขึ้น

19. พรรคพัฒนาชาติไทย จัดตั้งเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2546 นายบุญทวีศักดิ์ อมรสินธุ์ เป็นหัวหน้าพรรค จากคดียุบพรรค ตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพรรคพัฒนาชาติไทยมีความผิดจริงตามข้อกล่าวหาของอัยการสูงสุด จึงกล่าวได้ว่าเป็นการจัดตั้งเพื่อผลประโยชน์ส่วนกลุ่มบุคคล

20. พรรคเพื่อแผ่นดิน เป็นพรรคการเมืองไทยที่จัดในกลางปี พ.ศ. 2550 มีนายสุวิทย์ คุณกิตติ เป็นหัวหน้าพรรค มีการรวมบุคคลสำคัญในพรรคหลายคนทั้งดารา และนักกีฬา คาดว่าน่าจะจัดตั้งพรรคเพื่อตัดคะแนนเสียงพรรคอื่น

21. พรรคประชาธิปัตย์ ตั้งขึ้นในวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2550 โดยมีนายประมวล รุจนเสรี เป็นหัวหน้าพรรค

22. **พรรคแทนคุณแผ่นดิน** ก่อตั้งขึ้นเมื่อกลางปี พ.ศ. 2550 โดย **กลุ่มแทนคุณแผ่นดินอีสาน** นำโดย **วิวรรณไชย ณ กาฬสินธุ์ อดีต ส.ส. กาฬสินธุ์ พรรคไทยรักไทย** ที่แยกตัวออกมาพรรคพลังประชาชน เนื่องจากนายวิวรรณไชยอ้างว่า นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคพลังประชาชน ได้เคยพุดจาคุกคนอีสานไว้ในอดีต จึงไม่อาจยอมรับได้

23. **พรรคเครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย** จัดทะเบียนพรรคเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2549 เป็นพรรคที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 ในช่วงที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยชุมนุมขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โดยเปลี่ยนสถานะจากเครือข่ายหนี้สินชาวนาแห่งประเทศไทย ที่เข้าร่วมชุมนุมในครั้งนี้ด้วย โดยมีเจตนารมณ์จะเป็นพรรคการเมืองภาคประชาชน มุ่งเน้นนโยบายไปที่เกษตรกรและชั้นชนใช้แรงงานในสังคม
24. **สหพรรค** เกิดจากการรวมตัวกันของพรรคการเมืองเล็กๆ 4 พรรค คือ พรรคธรรมธิปไตย มีพลโท มังกร พรหมโยธี เป็นหัวหน้าพรรค พรรคคสิกรรมกร มีนายวรการ บัญญา เป็นหัวหน้าพรรค พรรคชาติสังคมและประชาธิปไตย มีพันเอกบัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา เป็นหัวหน้าพรรค ในการจัดตั้งรัฐบาลหัวหน้าพรรคต่างๆ ที่มารวมตัวกัน ล้วนได้รับตำแหน่งสำคัญต่างๆ ด้วยกันทั้งนั้นจึงเป็น

ผลประโยชน์ของการรวมพรรคในครั้งนี้ โดยมีจอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นหัวหน้าพรรค จดทะเบียนพรรคในวันที่ 8 เมษายน 2491

25. พรรคสหภูมิ ตั้งขึ้นประมาณปลายปี พ.ศ.2488 หัวหน้าพรรคคือนายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุน ดร.ปรีดี พนมยงค์ พรรคนี้นับไปเมื่อเกิดการยึดอำนาจของคณะทหาร เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ.2490 และดร.ปรีดี พนมยงค์ ต้องลี้ภัยไปอยู่ต่างประเทศ
26. พรรคแนวรัฐธรรมนูญ มีพล.ร.ต.หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นหัวหน้าพรรคตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุน ดร.ปรีดี พนมยงค์ เหมือนกัน แต่นโยบายหลักไม่ยึดแนวความคิดทางเศรษฐกิจของ ดร.ปรีดี เหมือนกับพรรคสหภูมิพรรคนี้นับเลิกไปโดยปริยายหลังการรัฐประหารเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน
27. พรรคชาติสังคม โดยจดทะเบียนพรรคเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ.2500 มีจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นหัวหน้าพรรค พรรคนี้นับตั้งขึ้นโดยการยุบพรรคสหภูมิแล้วเอา ส.ส.ของพรรคสหภูมิ 44 คนมารวมกับ ส.ส. ที่ไม่สังกัดพรรคใด 58 คน (จาก 59 คน) โดยต้องการยึดอำนาจรัฐบาลและแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2475
28. พรรคสหชีพ มีแนวทางการก่อตั้งพรรคและอุดมการณ์คล้ายคลึงกับพรรคแนวร่วมรัฐธรรมนูญ แต่ทั้งสองพรรคนี้นับได้ดำเนินการเกี่ยวข้องกัน สมาชิกและผู้ก่อตั้งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกขบวนการเสรีไทยสายอีสาน ที่ให้การสนับสนุน นายปรีดี พนมยงค์
29. พรรคเสรีมนังคศิลา จดทะเบียนเมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2498 มีหัวหน้าพรรค คือ จอมพล ป. พิบูลสงคราม พรรคเสรีมนังคศิลา เอาชนะการเลือกตั้งได้ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2500 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งที่ได้ชื่อว่าสกปรกที่สุดในประวัติศาสตร์ เพราะมีการใช้กลโกงต่าง ๆ สารพัด แต่ผลการเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐบาลไม่เป็นที่ยอมรับได้จากประชาชน เหตุการณ์บ้านปลาย

ต่อเนื่องจนกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มทหารของ พล.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และกลุ่มทหารของจอมพล ป. และกลุ่มตำรวจของ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ จนกลายเป็นการรัฐประหารในวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2500 และรัฐประหารซ้ำอีกครั้งในปี พ.ศ. 2501 ซึ่งประกาศของคณะรัฐประหารในครั้งนี้ ได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด รวมทั้งพรรคการเมืองด้วย บทบาทของพรรคเสรีมนั่งคณา ก็ยุติลงแต่เพียงเท่านี้

30. **พรรคไทยรวมไทย** เดิมชื่อ **พรรครักษ์แผ่นดินไทย** หัวหน้าพรรคคือ นายสุรทิน พิจารณ์ เดิมสมาชิกกลุ่มไทยรักไทย (พรรคไทยรักไทย เดิม) จะไปขอจดทะเบียนตั้งพรรคใหม่ ใช้ชื่อว่า พรรคไทยรวมไทย โดยใช้อักษรย่อ ทรท. เช่นเดียวกับพรรคไทยรักไทย แต่ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากถูกห้ามโดยประกาศ คปค.ฉบับที่ 15 ห้ามประกอบกิจกรรมทางการเมือง

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายพรรคการเมืองที่มีบทบาทในปัจจุบันโดยเราไม่ทราบข้อมูลอีกเช่น

1. พรรคกฤษไทยมั่นคง
2. พรรคกสิกรไทย
3. พรรคกิจสังคม
4. พรรคเกษตรไทย
5. พรรคเกษตรกรไทย
6. พรรคเกษตรกรแรงงานไทย
7. พรรคคุณธรรม
8. พรรคชาติสามัคคี
9. พรรคชีวิตที่ดีกว่า
10. พรรคดำรงไทย
11. พรรคทางเลือกใหม่
12. พรรคไทเป็นไท
13. พรรคไทยช่วยไทย
14. พรรคไทยมั่นคง
15. พรรคไทยร่ำรวย

16. พรรคธรรมชาติไทย
17. พรรคธัมมาธิปไตย
18. พรรคนิติศาสตร์ไทย
19. พรรคนำวิถี
20. พรรคแนวสังคมประชาธิปไตย
21. พรรคประชาชาติไทย
22. พรรคประชาธิปไตย
23. พรรคเผ่าไท
24. พรรคพลเมืองไทย
25. พรรคพลังเกษตรกร
26. พรรคพลังแผ่นดิน
27. พรรคพลังแผ่นดินไท
28. พรรคพัฒนาประชาธิปไตย
29. พรรคเพื่อนเกษตรกรไทย
30. พรรคเพื่อฟ้าดิน
31. พรรคมวลชน
32. พรรครวมพลังไทย
33. พรรครักเมืองไทย
34. พรรครักถิ่นไทย
35. พรรครักษ์ไทย
36. พรรคราษฎรรักไทย
37. พรรคแรงงาน
38. พรรคศรีสยาม
39. พรรคสยาม
40. พรรคสยามสันติ
41. พรรคสังคมไท
42. พรรคสังคมธิปไตย
43. พรรคสันติภาพไทย
44. พรรคเสรีประชาไทย

45. พรรคเสียงประชาชน
46. พรรคอยู่ดีมีสุข
47. พรรคอุดมรัฐ
48. พรรคเอกราช

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายพรรคการเมืองที่มีบทบาทในอดีตโดยเราไม่ทราบข้อมูลอีกเช่น

1. พรรคกรรมกร ขอจัดตั้งพรรคแต่ยกเลิกไป
2. พรรคกสิกร
3. พรรคกสิกรรมกร
4. พรรคเกษตรกร ขุดเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา
5. พรรคเกษตรก้าวหน้า ขุดเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา
6. พรรคเกษตรสังคม หัวหน้าพรรคคือ นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ ขุดพรรคร่วมกับพรรคประชาธิปไตย ในปี พ.ศ. 2519
7. พรรคเกษตรเสรี ขุดเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 25 และ 26
8. พรรคแก้ปัญหาชาติ ขุดเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29 และข้อบังคับพรรค
9. พรรคขบวนการคนใจบุญ
10. พรรคขบวนการไฮด์ปาร์ก
11. พรรคคนดี
12. พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ตามกฎหมายแล้วไม่มีสถานะเป็นพรรคการเมือง เนื่องจากไม่ได้จดทะเบียน ตามโดยทางปฏิบัติแล้วมีการดำเนินงานจริง มีการประชุมสมัชชาพรรคครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2485 พรรคชาติเกษตรกรไทย ขุดเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29
13. พรรคชาตินิยม ขุดเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
14. พรรคชาติประชาชน ขุดเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
15. พรรคชาติประชาไทย ขุดเนื่องจากมีสมาชิกพรรคไม่ถึง 15 คน[3]
16. พรรคชาติประชาธิปไตย
17. พรรคชาติสังคมนิยมประชาธิปไตย
18. พรรคชาติสามัคคี ขุดเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
19. พรรคชาวไทย ขุดเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 26[3]

20. พรรคชานา
21. พรรคชานาชาวไร่
22. พรรคชานาพัฒนาประเทศ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29 และ 35[3]
23. พรรคชาวไร่ชานาไทย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
24. พรรคชีวิตใหม่ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
25. พรรคตันตระกูลไทย ยุบร่วมกับพรรคชาติไทย
26. พรรคถิ่นไทย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 35[3]
27. พรรคท้องถิ่นก้าวหน้า
28. พรรคทางเลือกที่สาม
29. พรรคไท
30. พรรคไทยก้าวหน้า ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
31. พรรคไทยธรรมาธิปไตย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 26[3]
32. พรรคไทยประชาธิปไตย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 62[6]
33. พรรคไทยพัฒนา ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
34. พรรคไทยพิทักษ์ไทย
35. พรรคไทยมหาชน ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
36. พรรคไทยมหารัฐ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 35[3]
37. พรรคไทยมุสลิม
- พรรคไทยรักไทย ยุบเนื่องจากคำตัดสินในคดียุบพรรค
38. พรรคไทยรวมพลัง ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
39. พรรคไทยสามัคคี ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
40. พรรคไทยเสรี ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 25 และ 26[3]
41. พรรคธรรมประชาธิปไตย
42. พรรคธรรมสังคม
43. พรรคธรรมรัฐ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
44. พรรคธรรมาธิปไตย
45. พรรคนำไทย
46. พรรคนิยมมหาชน ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 35[3]
47. พรรคแนวร่วมเกษตรกร ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]

48. พรรคแนวร่วมเศรษฐกิจ
49. พรรคโบราณรักษ์ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
50. พรรคประชาชาติ
51. พรรคประชาชนธรรม
52. พรรคประชาธิปไตย
53. พรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า ยุบเนื่องจากคำตัดสินในคดียุบพรรค
54. พรรคประชาพัฒนา
55. พรรคประชารัฐ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 35 และ 62[3]
56. พรรคประชาราชญ์
57. พรรคประชาสังคม ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
58. พรรคปราบคอร์รัปชั่น
59. พรรคปิตุภูมิ
60. พรรคพลังเกษตรกร ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
61. พรรคพลังไทย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
62. พรรคพลังมหาชน ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 25 และ 26[3]
63. พรรคพลังสามัคคี ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
64. พรรคพลังเสรีธรรม
65. พรรคพลังใหม่ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 26[3]
66. พรรคพัฒนาไทย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29 และ 35[3][7]
67. พรรคพัฒนาสังคม ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 35[3]
68. พรรคพัฒนาสังคมไทย
69. พรรคพิทักษ์ไทย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 35[3]
70. พรรคมหาชาญ์ธิปไตย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
71. พรรครวมไทย
72. พรรครวมพลังใหม่
73. พรรครักชาติ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
74. พรรครักสามัคคี ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
75. พรรคราษฎร
76. พรรครู้แจ้งเห็นจริง

77. พรรคแรงงานไทย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 26[3]
78. พรรคแรงงานประชาธิปไตย
79. พรรควิถีไทย เดิมชื่อ พรรคเอกราช ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 35 และ 62[3]
80. พรรคศรัทธาประชาชน ยุบเนื่องจากข้อบังคับพรรค[3]
81. พรรคศรีอารยเมตไตรย์
82. พรรคเศรษฐกิจ
83. พรรคสงเคราะห์อาชีพและการกุศล
84. พรรคสยามใหม่
85. พรรคสร้างสรรค์ไทย ยุบเนื่องจากข้อบังคับพรรค[3]
86. พรรคสหประชาธิปไตย
87. พรรคสหพันธ์เกษตรกร
88. พรรคสหพันธ์ประชาธิปไตย
89. พรรคสหภราดร
90. พรรคสังคมนิยม
91. พรรคสังคมนิยมประชาชน ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3]
92. พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 26[3]
93. พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย
94. พรรคสังคมนิยมพัฒนา ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29 และตามข้อบังคับพรรค[3]
95. พรรคสังคมนิยมใหม่ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 35[3]
96. พรรคสังคมนิยมไทย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 35[3]
97. พรรคสันติภาพ ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 62[3]
98. พรรคสัมมาชีพช่วยชาวนา
99. พรรคสามัคคีธรรม พรรคที่ได้สิทธิ์เป็นแกนนำรัฐบาลในช่วงเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ แต่หัวหน้าพรรคไม่ได้เป็นนายกรัฐมนตรี
100. พรรคเสรี
101. พรรคเสรีนิยม
102. พรรคเสรีไท ยุบเนื่องจากข้อบังคับพรรค[3]
103. พรรคเสรีธรรม ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 29[3] และยุบรวมกับพรรคไทยรักไทย[8]
104. พรรคเสรีประชาธิปไตย ยุบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 62[3][9]

105. พรรคหนุ่มไทย

106. พรรคหลักสยาม

107. พรรคอำนาจประชาชน ขูบเนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา 62[3]

108. พรรคอิสระ

109. พรรคอิสระธรรม

110. พรรคอีสาน